

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Redazione ed amministrazione Piazza Adamich.

Előfizetési ár - Associazione: Egy évre... Per 1 anno 6.- fet Félévre... 6 mesi 3.- » Negyedévre... 3 » 1.50 » 2 hóra... 2 » 1.- » Külföldre 1 évre... Per l'estero 8.- »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek: ölvétetek árszabály szerint a kiadó hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag: Goldberger A. V. hirdetési irodában Budapest, Váci-utca, Oppelik B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Piazza Adamich.

5 Agosto 1888

Megjelenik minden vasárnap

1888. Augusztus 5

Az italmeműekkel való kereskedés az északi Afrikában.

Uj. Jankó János. — hasomevű kitűnő festőművésznők és torzképrajzolónknak jeles képzettségű fia. — a budapesti kereskedelmi és iparkamra részéről Északafrika kereskedelmi viszonyainak tanulmányozására kiküldetvén, közelebb tüzetes ismertetést tett közzé az érintett viszonyokról, a melyből egy részletet mi is a következőkben mutathatunk be t. olvasóinknak.

A mohammed hitűeknek törvény tiltja a boritalt, és ez a körülmény egyik főoka annak, hogy a borízlet a Keleten még nem igen tud lábra kapni. Másrészt azonban a mohammedán lakosság úgy segít magán, hogy bort ugyan — legalább általában és nyilvánosan — nem iszik, hanem igenis sert, pezsgőt, színes szeszféleket, és hogy Északafrikában mindenütt most már jó nagy számmal van európai lakosság, ennek lehetőleg van rá gondja, hogy az efféle italokban — paprikás árak mellett — soha fogatkozást ne szenvedjen. Miért is minden északafrikai kikötővárosban (Tunisz, Tripolis, Bengazi, Alexandria, Port Said és Suez) bőséges mennyiségben találhatni már sert és szeszféleket, bort azonban csak ott, a hol nagyobb európai telepek vannak.

Tuniszban, mely a francia fog-

lalásideje előtt fészke volt a vakbuzgó mohammedanizmusnak, csak lassan fejlődött az italmeműek behozatala. Az 1862-1871-diki évtizedben az összes behozatal 31.000 fnt értéket képviselt; 1884-ben azonban már 3;334,083 palackot tett ott a fogyasztás. Tuniszban csupán francia és olasz borok találhatók, és mi csak a szeszszel és keserűvizekkel csinálunk ott vásárt. Felette ohajtandó azonban szeszárunkra nézve, hogy Tuniszszal egyenes tengeri közlekedésünk jöjjön minél előbb létre. Akkor nem igen volna mit tartanunk a német és amerikai szeszfélek versenyétől, a melyek Marseille-n át oda érkeznek. Nevezetes, hogy a mi keserűvíz-üzletünk milyen szépen fejlődik Tuniszban. A „Hunyady-János“-t és „Ferenecz-József“-et már az arabusok is hathatós házi szerialók Tuniszban. A 6-7000 palackot tett a behozatal, évről-évre azonban növekedik a számuk.

Tripolisba már sokkal kisebb a behozatal, és pedig a közlekedés hiányánál fogva. Egyre-másra 100,000 franc-ra tehető az évi behozatal; ezekből esik: Angolországra 12%, Olaszországra 20%, Franciaországra 55%, míg Ausztria-Magyarországra csak 11%. Ezt a százalékot a mi monarchiánk a ser utján veszi ki magának, és e sermennyiségek nem Fiumén, hanem Triestben és Gráczon át kerülnek Tripolisba. Valami kevés sert Franciaország is szállít oda, és ugyanczint Anglia is

némi kevés hordósört, „Stout“ nevezet alatt. A szeszféleket azonban kizárólag Ausztria - Magyarország szolgáltatja, és pedig különféle színekben és illatokban, 15-20,000 franc értékig. Borral végre Franciaország, különösen pedig Szicília — ez utóbbi hordókban — kítja el Tripoliszt.

(Vége. köv.)

A fiumei kivitel érdekében. A m. kir. közlekedésügyi ministerium intézkedése folytán úgy a m. kir. államvasutak, valamint a Déli-vasut-társaság erősen gondoskodnak róla, hogy a tovább- szállítás czéljából Fiuméba érkező árucikkek a lehető legrövidebb idő alatt in li tathassanak utnak, még abban az esetben is ha azok sokkal nagyobb mennyiségben találának ezentul ide érkezni, mint eddig. nehogy újra beálljanak azok a rakodási nehezégek, a melyek a múlt őszszel és télen annyira hátrányosak voltak a mi tengerpartiműködésünk fejlődésére.

Máris nevezetesen megnagyobbították a rakodó helyiségek, és pedig úgy a földteket, valamint a földtelnek, elanygyira, hogy ezeken is nagy mennyiségű árúk alkalmasan raktározhatók.

Sokat tett a jelzett nehezégek elhárítására az a körülmény, hogy az ugynevezett Fiumara-Delta immár felvan töltve, és az ezuton nyert nagy terület kizárólag a fanemek elhelyezésére lett kijelölve, mi által egyrészt ezen máris teljes fejlődésben levő elsőrendű kiviteli czikkünk egész könnyedén mozoghat, és más felül emek folytán a vasuti állomásnál, valamint a tengerparton a többi árunknak elhelyezésére is bőséges hely jutott már most.

A mi a czikkeket illeti, hozzávetőleg már most mondhatjuk, hogy kivitelre fognak érkezni, jelentékeny mennyiségben: liszt, buza, árpa és repce: ezek után meg: szilvára és borra kedvezők a kilátások. Egy szóval minden oda mutat, hogy igen élénk kiviteli időszaknak indulunk elébe.

Magyar tengeri gőzhajózási vállalatok.

A fume-metcovich-raguzai gőzhajó járatok forgalma.

A fume-metcovich raguzai gőzhajózási járatok forgalma a f. évi június hóban a következő volt:

Kivitel Fiuméből: Spalato 2257 m. mázsa, Metcovich 1161 m. m. Trappano 220 m. m., Ragusa 3576 m. m., összesen 7214 m. mázsa.

Behozatal Fiuméba: Spalatóból 238 m. m., Metcovich 100, Ragusa 43 összesen 381 m. mázsa.

Az összes áruforgalom a f. évi június hóban 7595 métermázsa, mely mennyiség a májushavi forgalommal szemben 838 m. mázsa emelkedést tüntet föl.

A személyforgalom összesen 19 utasból állott, vagyis 67-el kevesebb mint májushóban.

A fume-pólai gőzhajózási vállalat.

A Fiume és Pola közt közlekedő gőzhajózási vállalat a f. évi június hóban a következő áruforgalmat közvetítette.

Kivitel Fiuméből: Moschenizze 87 m. mázsa, Bersecz 1 m. m., Rabaz 45, Cherso 447, Pola 604 m. m. Összesen 1184 m. mázsa.

Behozatal Fiuméba: Moschenizze 1 m. m., Cherso 79 m. m., összesen 80 m. mázsa.

Az összes áruforgalom a f. évi június hóban 1264 m. mázsa.

A „Fiume“ tárczaja

A KIIRTHATATLAN.

Itta: Reviczky Gyula.

Azt mondják, hogy mai napság nincs többé lehetetlenség. Az emberi ész találékonyasága kifog a természetben, legyőzi az elemeket, szolgáltatára kényszeríti a természetet. Csak egy dolgot nem sikerült eddig legyőznie: a sajtóhibát. Ez a betű — fillokszera, szedőn, korrektoron és a revidelő szerzőn egyaránt diadalmaszkodik. Képzeltettség olyan napot, melyen nem fordul elő öngyilkosság, párbaj, sikkasztás vagy rablás; akadhatos olyan lapszámra, mely véletlenül nem foglalkozik Pálmai Ilka legújabb viselt dolgaival; de újságot, könyvet sajtóhibá nélkül nem fogsz találni soha. Lasciate ogni speranza. A ki a sajtóhibákat meg akarja szüntetni, ép oly meddő munkát végezne, mint az, a ki a bőlesek köve, vagy a perpetuum mobile feltalálásán töri a fejét, fából aranyat akar csinálni, vagy a kör négyszögletésen fíradozdik.

A mi lehetetlen: lehetetlen. Irónak, zsurnalisztának bele kell nyugodnia végzetébe, hogy a sajtóhibát el nem kerülheti. Oly biztos ez, mint a halál. Csakhogy nem minden sajtóhibája egyformán bosszantó. Vannak ártatlan betűcserekek, melyek megrontják ugyan a szó értelmét, de az olvasó által azonnal ki találhatók. Vagy értelmeletlen, vagy főnök értelmű teszik, a mit mondani akarunk. Ha például azt olvassuk: „Oh legszebbje a férfienyeknek, gazságszeretet!“ — mindjárt észreveszszük, hogy a végső szó első betűje: az i valahogy elmaradt. Ilyen a következő példa is: „Mignon, irta Goethe, ordította... Mind a két mondatnak fonák értelme van és épen az igazít útba. Mégis bizonyos furcsa mellékizt ad az ily betűkimaradás vagy betűcsere a mondatnak. Ha azt olvasom: Te vagy az egyetlen légy, a ki engem megértesz... tudom ugyan, hogy légy helyett lénynek kell állnia, de a mondat komolysága mégis el van rontva.

Különösen versekben, poétáknál, a legkisebb sajtóhibá, egy rosszul alkalmazott vessző, i helyett i, ő helyett ő stb., vérig bosszantó, mert épen azt

rontja meg, a mire a költő nem kevésbé finnyás, mint az érteleme: a rítmust. Hát még az értelemváltoztató sajtóhibák! Igazán nem lehet csodálni, hogy Vajda Jánost minden legkisebb errorum oly méregbe tud hozni: hiszen vele történt meg, hogy egy szép szerelmes versében, (a kárhozott helyén), melyben kifakad egy oly szoba ellen, a hol kedvese hűtlenségét látta és hozzá teszi, hogy agyában az a jelenet úgy forog, mint a befagyott emlékezet, az illető sor így jelent meg: Agyamban ez a jelenet... Egy másik lyrikusunk (Rónai István) Dolorosa egy nőről zeng, a kinek lábait elé borúl s edekelve szól neki: Tűrj meg itt! Ezt a sajtó koboldja így tréfálta meg: tűrj meg itt! A Pesti Napló, midőn Arany Jánosnak „Tölgyek alatt szerették pihenni“ kezdetű versét hozta a Budapesti Szemle, közölvén a folyóirat tartalmát, a költemény címének első szavát oly sajtóhibával közölte, mely, ha olvasta, bizonyára arcába kergette a vért a szemérmes költőnek. A ki kíváncsi rá, keressse ki az „újdonságot“ a Pesti Napló januári számai közt. A Hon egyszer a seik egy obelisk-jét (odalisk-je) helyett szoktette meg; egy

regény hősnője kaméleont tesz ki az ablakba (kaméla helyett), egy női újság pedig néhány év előtt azt akarván írni, hogy „a nő akkor szert, ha nagy a baja“ oly sajtóhibát követett el, mely miatt valószínűleg nem egy előfizető küldte vissza a lapot.

A Babérok című anthologia első kiadásában (lehet, hogy a többiekben is) a Szózat így kezdőik:

Hazádnak rendetlenül

Légy híve, óh magyar!

E sorok írója is megjárta már. Egyik moralizáló verse, melyben azt mondja, hogy vigasztalni szeretné azokat, a kik csalódtak, így jelent meg a kik csalódtak.

A ki nem tapasztalta, nem is hinné, mily apróságokon múlik sokszor, hogy egy mondatnak egészen más értelme legyen. Ismeretes ama berlini lap élce, mely Tissot hírdet badar könyvét Magyarországról, melynek czime: L'Hongrie inconnue, par Victor Tissot, azzal kritizálta meg; hogy a vesszőt más helyre tevén, ezt írta róla: L'Hongrie, inconnue par Victor Tissot. S mily zavarban lehetett az a bíró, a ki, midőn őt valaki piszkos módon meg akarván vesz-

Li. ztkivitelünk Nyugat-Európába és Brazíliába.

Az egyes magyar malmok a f. évi június hóban a nyugat-európai és brazíliai kikötőkbe a következő lisztmennyiséget szállították:

Első budapesti gőzmalom	15147,50 m. mázsa
J. Martin & Son	193,90
Viktória	6211,00
Block József	3695,10
H. Gogenmarher	3895,30
Neumann testvérek Arad	3162,00
Lobmayer J. F.	2641,60
Posti molnárók és sütők	7822,50
Concordia	4497,20
Egyesült	3334,40
Erzsébet	3252,00
Lujza	2083,20
István	2844,80
Hengermalom	6478,00
Gizella	6603,00
Pannónia	10336,20
Back B. fia Szeged	2278,20
N. Kikindai	511,70
Piek & Fischer	1320,80
Első Eszéki	304,80
Horváth	609,60
Losonci	1438,10
Fiumei	1774,00
Markó Albert	100,00
Zsigárdi	1941,50
Ebenfuthi	100,00
László N. Váradi	148,50
Szathmár	203,60

Összesen 92879 m. mázsa.

E mennyiségből jutott: Glasgowra 17977 m. m. Liverpool 23663 m. m., London 11087 m. m., Hull 890 m. m., Leith 9708 m. m., Bordeaux 900 m. m., Rouen 800 m. m., Barcelona 2450 m. m., a brazíliai kikötőkre 18213 m. mázsa.

Az összes liszt kivétel a f. évi január-hó 1-től június-hó végéig 578777 m. mázsa.

A Dumei m. kir. állami elemi polgári iskola Értesítője.

Annak idején tüzetesen szölkünk az évi vizsgálatról, melyben a jeles két-egytestvér-intézet nyilvános tanúságot tett laudatlan buzgalomról a magyar nyelv és magyar gondolkodás terjesztése és ápolása körül, valamint a fényes eredményről, melyet a hazafias buzgalom máris felmutatni képes.

Szükségesnek tartjuk, hivatkozni az akkor és ott elmondottakra azért, mivel a szóban levő két testvér-intézet ezidőig Értesítő-jének lapozgatása egy-két olyan eszmét kellett bennünk, a melyek némileg kiegészítők annak, a mit akkor és úgyben mondtunk és a melyek talán szintén megérnek egy kis nyomdafestéket.

Azok a mi „jó barátaink”, a kik a magyar nyelv és szellem terjesztésére i-

legetni, az illetőt rögtön elfogatta és másnap mégis azt olvasta magáról: Az illető egyén egy nagy bankót tett a bíró úr asztalára és ez rögtön elfogadta. Vagy mennyire örülhetek a francziák jótékonyaságának a szegeci tanyai árvizkármentek, midőn egy nap azt olvassák az Ellenében, hogy Páris municipiuma 100.000 frakkot szavazott meg részükre. Az az énekes se volt valami kellemesen meglepetve, a kit abban a városban, a hová vendégszerelni ment, a vonatnál elfogott a rendőrség s csak nagy nehezen tudta magát igazolni, hogy ő nem terrorista, hanem tenorista. A megérkezést tudatú sürgöny t. i. sajtóhívével így érkezett: Terrorist N. N. kommit heute an!

De nemcsak kellemetlen situációt szül a sajtóhiba. Néha derűtlenség okozója is lehet. Néhány év előtt történt Bécsben egy hangverseny alkalmával, hogy a zenészek, sűrűn elő derék katonamuzikusok, egyszerre harsány kacajba törtek ki és nem bírták folytatni a megkezdett darabot. Midőn a karmester dühösen kutatva ennek az okát, még mindig kacagva a kótára mutatott, a hol ez állt: „Sauf (sauf helyett) langsam und mit Nachdruck”.

Boldog emlékeztető Tóth Kálmán nem lehetett ily nevető kedvben, midőn a Hölgyfutárban egy reggel olvasott egy

rányzott minden törekvést úgy szeretnek, hogy — majd megesszük, rendszeresen azzal állnak elő, hogy eme hazafias buzgalomkodás nem való az iskolában, mivelhogy akkor a gyermekek kevesebbet tanulnak abból, a mire mindenképp szükségük lesz majlaj az életben, t. i. a hasznos gyakorlati ismeretekből.

Arról, hogy ez az állítás már alapjában is téves, és pedig azért, mivel a hazaszeretet egyik talpköve a becsületnek és egyik főorgója a becsület-s munkálkodásnak, és annál fogva ezt a magasztos érzést minden kitérhetőképpen meggyökereztetni és ápolni egyik kiváló kötelessége az iskolának csak úgy, mint a szülei háznak, — ezáltal nem akarunk szólni; mert ez kívül esik a tárgyunkon. Hanem nagyon szeretnénk, ha az illető nagy iskola- és gyermek barátok* kissé átmozgának a szóban levő Értesítő-t. Meglátnak benne nevezetesen azt, hogy ebben a két testvériskolában a gyermekek mindazt megtanulják, a mi a törvény által erre nézve kíván szabva, és pedig az illető értelmességét tanúsítása színt, teljes jó sikerrel; a tananyag- és annak megtanulására nézve tehát semmi panaszuk nem lehet, ama jó uraknak; és marad mégis idő olyan hasznos és gyakorlati ismeretek tanítására, amelyekre a törvény nem terjeszkedik ki; ime tehát: ez a két testvériskola többet tesz e részben is sok más olyannál, a melyben a magyar nyelv számára még csak egy morzsányi kis idő sem telik, és a mellett a gyermekek megtanulják a magyar nyelvet is úgy, hogy a felelőbb osztályok épen úgy értik és csaknem úgy beszélnek, mint az olaszt; lesznek tehát a maguk idejében egyformán jó magyarok szóba is, és jó olaszok, szintén a maga legjobb értelmében.

Mindez pedig azért van úgy, mivel e két iskolában a magyarság sem nem eszköz, sem nem cél. Hanem cél a gyermek nevelése és tanítása, eszközé meg az illető tananyagok. Hogy e mellett a gyermekek mégis rövid idő alatt szépen elsajátítják a magyar nyelvet, — épen ez a mesterség! Csak hogy az már olyan mesterség, a melyet nem lehet megtanulni; mert arra születni kell, olyan fővel, a mely föl tudja érni, mit kíván a paedagogia a tartajagon felül az iskolától, és olyan szívvel, a mely át is tudja érezni azt, a mit a fej helyesnek és szükségesnek ítél.

Csak olyan igazgató, mint Berecz Gyula ur, és csak olyan személynét, mint a mely e két iskolában működik, képesek mindkét irányban ilyen fényes eredményeket felmutatni.

Itt a magyar nyelvet szorosabb ér-

arisztokrata báról szóló tudósítást, mely a végén felsorolva a mulatságban részt vett előkelő hölgyek neveit, az utolsó után zárjelben ez állt: Tehetsz vele, a mit akarsz. Ez pedig úgy esett meg. A tudósítást Pompéry János írta meg levélben, melynek végére magantudomásúl zárjelben oda írta: Tehetsz vele, a mit akarsz, vagyis rövidítheted, változtathatsz rajta, vagy akár el is dobtad; a szórakozott költő azonban elfelejtette a zárjeles megjegyzést kitörölni. Szerencsére nem keletkezett a dologból nagyobb baj. Vanak azonban esetek, midőn sajtóhibák sajtóperekre, sőt bünyvadásra is adtak alkalmat. Volt rá példa, hogy a sajtóhiba magánbószú műve volt, azzal a céllal, hogy megkárosítsa vagy nevétségessé tegye azt, a ki ellen irányul.

De hát minek a sajtóhibához rosszkarat, mikor az magától is megjelenik? Éppoly kevéssé képezhető nélküle könyv és újság, mint a nagykövet ordó nélkül. A filokserát lehetséges kipusztítani, a sajtóhibát lehetetlen. A ki sajtóhibátlanító gépet találta ki, felülmúlta Edison is. Mernék fogadni, hogy ebben a cikkben is lesz sajtóhiba.

telemben véve, nem tanítják, hanem beszélnek, a gyermek meg nem tanulja, hanem elsajátítja hallomás útján, egészen úgy, mint a hogy-kisdedkorában az anyanyelvét; és mert az igazgató és a tanítók szeretettel járnak el rászűkben, a gyermekek hasonlóképpen szeretettel ügynek ajkaikon, ellesik tőlük a szavakat és mondatokat, mintegy maguktól találják ki az értelmet, és mivel már nem egész kicsi gyermekek, örülni is tudnak a haladásnak, melyet ily módon úgy szólván járva a magyar nyelvre nézve magukra tapaszalnak, ez az öröm meg egyre inkább serkenti őket, és egyszerre csak ott vannak, hogy értenek mindent, és beszélnek szépen, a nélkül, hogy csak a legkisebbet is erőltették volna őket rá. Ez az a nagy mesterség, és most nézzük az Értesítő-t.

A rendes tantárgyakon kívül újjakul behozott az elmúlt iskolai évben egy szakipari tanfolyam, vagyis az asztalos-ság és esztergályosság, továbbá a franczia nyelv tanítása. A háziipar számára már annakelőtte is tannhely állt fűnn az iskolában.

Az iskolai takarékpénztár mind a nyolcz osztályból mutat föl betéteket. Összesen pedig 787 frt 86 krt tettek az összes évi betétek, és ebből 625 frt 87 krt. a jövő évre is benmaradt.

A Segély- egyesület meg, a mellett hogy 97 frtot fordított segélyezésre, 194 frt 73 krral növekedett, összes tőkéje pedig 631 frt 75 krt.

A jeles igazgató buzgó utánjárása folytán ingyen-adományozás útján szép ipargyűjteményre is tett szert a két testvér-intézet. A szükséges dobozokhoz szintén adományozás útján jutott az iskola. Ép úgy létesített az igazgató ifjúsági könyvtárat is, kéregetés útján, a hazai könyvtárak és tudományos intézetek ingyen-adományából.

Összesen 186 tanuló látogatta a két iskolát a lefolyt évben. Az 1888-9-ki iskolai évre végre f. hó 28. 29. 30. és 31-dik napjaiban lesznek a beiratások, del-elöltti 9 órától 12-ig.

Az o. m. Lloyd szerződés

XXVI. Cikk.

A külügyministerium felügyel arra, hogy a társasággal kötött egyezmény pontosan megtartassék.

Azon jogot is fenntartja magának, hogy a Lloyd üzleti könyveibe betekint-hessen és üzleti eljárásait megvizsgálta-hassa.

A külügyministerium által kirendelendő kormánybiztos tudta nélkül semminemű fontosabb igazgatási rendszer-ből sem határozható el. A kormány-biztos jogosítva van az igazgatótanács és a közgyűlés üléseiben, valahányszor szükségesnek tartja, résztvenni, az általános érdekel netán ellenkező határozatokat felfüggeszteni és erről a külügy-ministeriumnak további intézkedés végett jelentést tenni.

Tekintettel a külügyministerium által kirendelendő ellenőrködő közegek fűradozására és a kormány felügyeleti jogának gyakorlásából eredő kiadások fedezésére, a „osztrák-magyar Lloyd”-társaság kötelezi magát, hogy évenként o. é. 4.000 forintnyi általányt fog a közös külügyministerium által megnevezendő állami pénztárba fizetni.

XXVII. Cikk.

A Lloyd kötelezi magát, hogy Fiumében egy megfelelő tág hatáskörrel felruházandó aligazgatót állít fel.

A Bécsben és Budapesten fennálló főügynökségek továbbra is megmaradnak a fel fognak hatalmaztatni, hogy a küldő kivanatára az árúk tengeri szállítására vonatkozó szerződést, sőt az esetre, ha közvetlen irányítások léteznek, az egész, vagyis a feladás helyétől a rendeltetési helyig való szállításra vonatkozó szerződést is, a Lloyd igazgató-sága nevében megkötthessék.

XXVIII. Cikk.

Az „osztrák-magyar Lloyd” gőzhajó-zási vállalat kötelezi magát, hogy az árúknak az üzletszabályzat határozatainak megfelelő rendes szállítására gondot vis-sel. Ezen szabályzat netáni módosítása-hoz a külügyministerium jóváhagyása szükséges.

A társaságnak gondja lesz arra is, hogy az utazók a kellő figyelmes bánásmódban részesüljenek.

A társaság hajóin, valamint ügynökségeinél is, panaszkönyvek fognak rendelkezésre állani, melyeket az illető rév-hivatalok, a konzuli hatóságok és a kormánybiztos bármikor megtekinthetnek.

XXIX. Cikk.

A Lloyd vállalatnak joga van a költségmegtérítés kifizetését (II. Cikk) tizenkét havi részletben igényelni. Mint-hogy azonban a költségmegtérítés összege a bejárt tengeri mértékek arányá-hoz képest véglegesen csak az év lejártával állapítható meg, ennek fejében az állampénztárból kamat nélküli előla-gok fognak engedélyoztetni, melyek a jelen szerződés tartamára 105.000 o. é. forintnyi összegben, minden hó elején, utalványozás útján tétetnek folyóvá.

Minden polgári év végével az „osztrák magyar Lloyd” gőzha,ozási társa-ság a közös külügyministerium elé terjesztendi az év folytatában tett szerződés-szerű metetek kimutatását, mely alkal-mommal az illetékes kikötői s konzuli hatóságok hivatalos bizonyítványaival igazolandó, hogy a metetek a kimuta-tott számban s kiterjedésben tényleg megtörténtek.

Mihelyt ezen kimutatás megvizsgál-tatott s érvényesítettet, megtörténik a leszámolás a főlvettt előlegekkel szemben s vagy kifizetetik a Lloyd-vállalatnak a metaláni bírságpénzek levonása után a javára mutakozó követelés, vagy ha a követelés kisebb volna a főlvettt előle-gek összegénél, levonatik a főlfizetett összeg a legközelebbi vagy következő (től) hónapra eső részletekből vagy esetleg a szerződés lejártával készpénzben térítetik vissza.

Ha szerződéseszerű metetek hosszabb ideig tartó félbeszakítása állana be, fen-tartja magának a közös külügyministe-rium az ötödik cikkben megállapított határozatok épségben hagyása mellett azt a jogot, hogy a fentebb biztosított havi előlegeket időnkint alábbszállithas-sa vagy egészen megszüntethesse; min-dazonáltal oly esetben, ha a félbeszaki-tás nem a vállalat hibájából keletkezett a Lloydnak jutó költségmegtérítés évenként 1.000.000 o. é. frtnál kevesebbire le nem szállítható.

XXX. Cikk.

A külügyministerium jóváhagyása nél-kül a „osztrák-magyar Lloyd” négy szá-zaléknál magasabb részesítéket nem ad-hat. Ha a tiszta nyereség valamely év-ben az akkori részvénytőke 6 százalékát meghaladja, a mutakozó többlet a kü-lügyministerium és a társaság között ak-kép osztatik fel, hogy a külügyministe-rium annak egy harmadát, a társaság pedig két harmadát kapja.

XXXI. Cikk.

Jelen szerződés tartama 1888. év július hó elejétől számítandó 10 évre állapítatik meg.

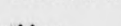
Minek hitelessé jelen szerződés két, német és magyar szöveget egyenlő példányban állítottatik ki s a szükséges pe-césekkel láttatott el.

Bécs, 1888. márczius hó 19-én.

Kálmány s. k.

M. v. Morpurgo s. k.

Otto Baron Bruck s. k.

Exequatur
spanyol kir. alkonzulatus id.

Gróf Szap
geri kereskedelmi miniszter utazást tett Rouenba utazni tekelesse czélj.

Fiók-czá
horogra, egész Sasák alatt. Rakugyanis és hogy horog a végébe a vízbe. A horoggyezre es mi. Luza k sőt inkább, a keményen, majd fölbillen hezen verő azán sükerü ni. Nézik, csakhogy össze 12 kil

Al-konzu
merikai Egye magyar új ad és tiszteltet ottani tekint király 5 Fels

Földindu
ltáni 4 óra olyan erős fosság legu megdűdni a Azért nem már róla. Mi az embert!

Tűz. Mul
Fosso409 szám ablakból egy reneszre épen ki a vész láttá ba, rá nem soz termettek és ni a tőzet. A tett elfogit rára és elboc bet egy ma s togot. Földu lápat és ez, a kár azonban i

Carlota r
mindinkább sz Ezen párt kikiáltani a d mivel az tart el az igazi leg Minthogy clamálhatk ményája is é mondani állitó nát illetleg, e nak képezi, n nyol köztárs

A zaraik
hallami egész jes hével. E s tesgok a kedv sárnap lesz h akkor városu künk meg a j hogy eljöttek fájdalom, nem

Ker
A fumei ben. Hogy me nagy arányoká hüvelyek kiv v itel legfőn csupán a nyug litmányok ind gyanis: Nagy 174.070), Fran (+ 11.475), (+ 5334), Né mnsza (+ 8 (+ 37.483). E kivitel a jelzet vagyis 340.620 ső félebelinél. gybritannia, K hogyFranczoa listofgyasztás, ésvén már a nehezültek ez jelenség ez az

Különböleg hírek.

Exequatur Meynier Károly György fumei spanyol kir. alkonzult a fumei kir. portugál alkonzulatus ideiglenes vezetésével bízták meg.

Gróf Szapáry Károly, ki a magyar tengeri kereskedelmi, s a kiveteli forgalom tanulmányozása céljából a közelmúltban hosszabb utazást tett Braziliában, az idő szerinti ismét Rouenba utazik, hogy ott a magyar áruk értékesítése céljából tanulmányokat tegyen.

Fiók-czápa került mult vasárnap horogra, egész véletlenül itt Fümében, Susák alatt. Bocié S, és Tó János urak ugyanis mulatságból csónakra ültek, és hogy horog is volt náluk, adatúzték a végébe a csalókat és beledobták a vízbe. A horog fogóját Bocié ur fogta. Egyszerrel csak érzé, hogy került valami. Pluzza kifelé a zsineget, nem megy, sőt inkább, azt huzza valamit és pedig keményen, egyre keményebben, hogy majd fölbillentte a csónakot. Nagynehezen vergődtek a sisáki partra, a hol aztán sikerült a fogást is szárazra hozni. Nézik, hogy mi lehet, hát czápa, csak hogy még afféle kölyök czápa. Mindössze 12 kilós. Azért hát agyonverték.

Al-konzul. Persacolában — az északi Amerikai Egyesült Államokban — osztrák magyar új al-konzulatuság szerveztetett és tiszteletbeli alkonzulnak Baars H. ottani tekintélyes kereskedő neveztetett király ö Felsége által.

Földindulás. Mult hó 27-dikén délutáni 4 óra 35 perczkor itt Fümében olyan erős földindulás volt, hogy a lakosság legnagyobb része csak ma fogja megtudni a nagy újságot, lapunk útján. Azért nem szóltunk a mult számban már róla. Minek ok nélkül megjósztani az embert!

Tűz. Mult kedden éjjeltájban a Via del Fosso 100 számú házában egyik harmademeleti ablakból egyszerre lángok csaptak ki. Szerencsére épen arra járt egy keményseprő, a ki a vész láttára rögtön felrohant az égő szobába, rá nem sokára az önkéntes tüzoltók is ott termettek és egyesült erővel sikerült elfojtani a tüzet. A tettest csak nagynehezen lehetett elfojtani, és akkor egy nagyot ütöttek az orrára és elbocáztak. Mit csináltak volna egyebet egy ma a esküvő? Mert az volt a gyújtogató. Földöntött az asztalon égő petróleumlámpát és ez az ágyra esett. Így esett az eset. A kár azonban így is vagy 200 ft.

Carlista mozgalom. — A carlista-párt mindinkább szétoszlik. Ezen párt lapjának nagy része hajlandó kiköltönni a don Carlos végképen eljöttét, mivel az tartják, hogy ez úgy sem fogadná el az igazi legitimista elveket. Minthogy pedig a pártoskodók nem provokálhatják királynak don Carlos fiát, mivel megintja is életben van, a ki nem akar lemondani állítólagos jogairól a spanyol koronát illetőleg, ennél fogva egy oly pártot akarunk képezni, melynek neve a keresztény, spanyol köztársaság lenne.

A zaráik. „Jönnek a zaráik!” lehetett hallani egész héten át városunkban, örömlétséggel. És éjjel-nappal dolgoztak a bizottságok a kedves vendégek illő fogadására. Vasárnap lesz hozzájuk szerencsének, lesz tehát akkor városunkban mit látni és hallani, nekünk meg a jövő számban mit írunk! Csak hogy eljöttek! Magyar kirándulók azonban, fájdalom, nem látták azidén ez a mi városunk.

Kereskedelmi hírek.

A fumei lisztikivétel a folyó év első felében. Hogy mennyire ottott az utolsó időben nagy arányokat nálunk Fümében általában a hűvelések kivétele, de különösen a lisztikivétel legfényesebben tünik ki abból, hogy csupán a nyugati földre kikötő lisztikivétel mennyisége indítottak el az utolsó fél évben. Ugyanis: Nagybritanniába 438.194 mmsza (+ 174.070), Franciaországba 49.760 mmsza (+ 11.475), Spanyolországba 7075 mmsza (+ 5334), Németalföldre és Belgiumba 9063 mmsza (+ 8599), Braziliába 74.460 mmsza (+ 37.483). E szerint az összes nyugati lisztikivétel a jelzett idő alatt tett 578.778 mmszát vagyis 340.620 mmszával többet a tavalyi első fél évbenél. Első fogyasztónk e nemben Nagybritannia, különösen örvedetes azonban az, hogy Franciaországban is növekedett a magyar lisztifogyasztás, mindamellett, hogy a mult fényben már a magasabb bevételi vámtételek nehezíttek ezen üzletünkünkre. Örvedetes jelenség ez azért, mivel azt mutatja, hogy ez

a mi kitűnően versenyképes gyártmányunk az érintett nagy nehezéget is győzelmesen kibírja.

A suez egyezmény. — A suez csatorna neutralizálására az európai államok egyenként beleegyezéseket adták.

Szükséges ezen egyezménynek valódi horderejét jól megjegyezni!

A neutralizálási záradék magában véve csak subjectiv értékű.

Angolország, meddig csak Egyiptomot lekövetve tartja, mindig semmissnek tekintheti az egyezményt, ha arra kerül a dolog. Erre nézve elégséges neki, ha a csatornának a központjára felé eső részét elzárja, minthogy a kijárásnak már úgy is ura, féltelenül posztitál által Aden, Perim, sőt Gabel-Zeitban is.

Másrészt meg, nem urac az édes vízi csatornának, mely megengedi neki, hogy rendelkezék ama három főcsomópontján — Port-Said, Ismaila és Suez — kikötőzáróval, amelyek e nagy ut mentén fekszenek?

Az az egyezmény mintegy gátat emel annak, hogy Angolország Egyiptomban lábát megvesse.

Ez, mint a Palais de Justiceben mondják, félbeszakítja a már megnyert tények elévülését s utat nyit újabb tárgyalásoknak a Nilus völgye kiirtését illetőleg.

A donga-kivétel a fumei kikötőből mult júlushóban igen élénk volt és tetemesen felülmulta az azelőtti hónapokét. Kivittetett ugyanis:

Bordeauxba	3.469.521 db.
Cettébe	1.160.088 „
Marseillebe	171.948 „
Algirba	37.339 „
Angolországba	22.721 „
Olaszországba	29.091 „
Összesen:	4.890.718 db.

A monarchia aratási eredményei felől pessimisticus hírekre csakhamar jó közpészert aratásról következtek kedvező jelentések. Magyar országon ellenben a Franciaországból, Angliából, Svajcziából és Romániából érkezett kedvezőtlen hírek még mindig tartják magukat. Múltan nekünk a mult évről még óriási mennyiségű gabona-készleteink vannak s ezért azok ára nálunk jó 5%-kal csökkent, a külföldön ellenben emelkedett: mi a szomszéd államok vámemelésének dacára is meglehetősen kivételre számíthatunk.

Spanyolt gyakran látni Fümében, a spanyol tengerészetszert azonban ritkaság, és az is eljött hozzánk e héten. Öten voltak, Polából jöttek, a hová tanulmányi utat tettek, és az itteni tengerészeti-akadémia és torpedó-gyár megtekintésére is szántak egy napot.

Tengerészeti hírek.

Tengeri halászat és tengeri haltenyésztés létesítése iránt — nem ugyan nálunk, hanem odaát Triestben, — az illető bizottság már megkezdte működését. Tenyésztő pontok lesznek: Valcasion a Veglia szigetén; Pago, Arbe, Pelagosa, Lagosta, Lissa, Trappano, Stagno, és Lesina. A haltenyésztés mellett osztriga- és tengerirák-tenyészték is fognak létesíteni, és ez pedig minálunk is nagyon elkélne.

Az „Adria” gőzhajózási társaság „Tibor” gőzöse — kapit. Golubovich — mult vasárnap érkezett meg Malagában — „Kemény B.” gőzöse — kapit. Katinich — ugyanakkor: Gibraltárból indult el Bordeauxba; „Tisza” gőzöse meg — kapit. Zambelli — szintén aznap haladta át a gibraltari szorosot, Rouen-be való mentében.

Hajótörés. Chersoból írják, hogy az „Antonia Mária” vitorlás a Quarneróban elmerült. Hogy mi okozta a szerencsétlenséget, nem lehet tudni, mert a személyzet is mindegy száló oda veszett. Csak gyanítják, hogy beleütközött egy mult hó 17-kén Fümébe ügykezett angol gőzösbé, és attól zúzdhatott össze. Mert anevezett éjjelen látták utolszor az öbölben.

OSARNOK.

A CZETHALÁSZATRÓL.

Xántus Jánostól.

VIII.

Az Atlantic megkísérlette a Ferencz József föld felé is hatolni,

de ez neki egyáltalán nem sikerült s Gray ur azon meggyőződésben van, hogy azon irányban soha sem lehet a czethalászatnak sikerre kilátása, mert a jég csak rövid időközökben, és csakis néha-néha van nyitva, s így czetek sem tartózkodhatnak ottan oly mennyiségben, hogy a nagy veszélyekkel járó kísérlet indokolt lehetne. A grönlandi vizeken tartózkodása alatt még két angol, néhány norvég és svéd czethalász foglalkozott ottan, de az időjárás oly kedvezőtlen volt részint a tartós viharok és állandó ködök következtében, hogy néha napokig, de hetekig sem lehetett ladikot vízre bocsátani, noha szürke czetek gyakran mutatkoztak. Utóbb pedig, mikor az álló jég szakadozni kezdett, s mozgott, a czetek — mielyt közelükbe került a ladik — jeg alá menekültek, s rendszeren a jégtábla túlsó oldalán kerültek ismét vízszinre, vagy egészen más irányban, mint a ladikok őket várták, s mindig nagy távolságban. Így csaknem lehetetlen volt őket közre keríteni, s csakis utóbb, már nyár felé, sikerült néhányat megszignozni, melyek mindnyája középnyagúságú kinőtt példány volt.

A három angol gőzös összesen csakis 17 czetet tudott kézrekeríteni, a mi természetesen a költséget három y nagy felszerelésű gőzhajónak korántsem fedezhette, s így — noha kizárólag czetfogsárra indultak ki mindhárom, kénytelenek voltak utközben összezsugorítani annyit jeges medvét, fókát és rózmárt, a hányat csak kézzel keríthettek, hogy némileg legalább pótolják a kirándulással járó nagy költségeket.

A többi ottan vadászó svéd, norvég és finn hajók pedig egyáltalán mellékes foglalkozásnak tekintették a czetfogást, mert főfeladatukat a főkavaszatra fordították.

Elbeszéli Gray kapitány, hogy egy idő óta felette divatba jött az egészen fiatal fókák bőre, mert az állatka 10—14 napos korúig főhéher színt, s mint ilyen, igen magas árú ural a londoni szörmevásáron. Évégből évente a legnagyobb veszélyek közt már márciusban benyomulnak a grönlandi tengerbe ily hajók, mert a fókák ápril elején, sőt néha már március végén fiadzanak az álló jégmezőkön. A megelőző években sok szerencsével is vadászták, ezenként öldösték le és megszárolták ezen emberek a fiatal fókákat — szülei szemeláttára; de Gray kapitány ottléte alkalmával folyvást nagy zivatar volt, vagy pedig tartós köd, így az állatkák megszülettek a jégen, s a vadászoknak nézni kellett, hogy kezd a kis fókáknak szőre szürkülni, s utóbb azt is, hogy egészen hamuszínűvé változott, — nem szállhattak tengerre ladikokban, s nem is közelíthették meg a jéget, s így a szegény halálra ítélt állatkák ezuttal szerencsésen megmentették bőreiket, mert ha szörmejük már szürkivé változott a levegőn, ért-

ke is megszűnt, vagy legalább jelentéktelenné lett. Így aztán a főkavaszok reményeikben csalódkozva, hogy magukat részben kárpótolják, annál nagyobb tüzzel fogtak hozzá az anyafókák lemészárlásához; de mégsem volt képes a 34 hajó 142 ezernél többet összelődözni, minél fogva átlag egy-egy hajóra csak 4200 jutott, a mi szintén nem fedezte a kiadást, vagy ha fedezte is, nyereség mellette bizonynyal nem sok volt.

Gray kapitány elmondja érdekes elbeszélése folytán, hogy az előző két évben ugyanezen hajók több mint 250 ezer anyafókát vertek agyon és lövöldöztek össze, úgy, hogy a szörmek ára tetemesen kezdett alászállani, sőt egy időre leszállott egészen jelentéktelen összegre; s ha ez így tart, — s pedig a vadászok száma s a szörmek utáni kereslet folyton emelkedésben van — úgy néhány év múlva kétségkívül óriási mennyiségű ily állat fog kipusztíttatni, s eddigi rendkívül nagy számuk tetemesen ritkulni fog, annál is inkább, mert a fiatalok is pusztíttatván, a szaporodás évfolyamai is csorbát szenvednek és megakasztatnak.

Tudjuk, hogy a lappok és eszkimók ezen állatokból nyerik minden élelmüket és ruházatukat, így a fűtő- és világító anyagot, sőt ágyaik és sátraik is ezen állatok bőreiből készülnék, s így egyedül ezen állatokra vannak utalva, hogy nyomorult tengésiket fentarthassák. Ha most ily állatok irtása ily mérvben folyamatosan tartatik, ha ezen embertelen megszárlás folytatódni fog a megkezdett mérvben, sőt évről-évre fokozottabb mennyiségben, rövid idő múlva azon szegény és számalomra méltó nyomorultemberfaj megfosztatván a megélhetés minden föltételeitől és forrásaitól, végszükségre és inségére fog mindenesetre jutni, s művelt századunk azon látványban fog részesülni, hogy egész emberfaj pusztul környékterül és minden irgalom nélkül a divat miatt, s a divat nyomása következtében.

Legyen azért szabad reményelnünk, hogy illetékes körök is hangosan felfogják szavukat emelni e tárgyban, — hogy az illetékes kormányok — humanisztikus irányú korszakunkban — hatásosan intézkedni fognak még mielőtt késő lenne, hogy századunkat ne érje azon szegény, miként egy egész emberfajt kipusztít — nem háború vagy hódítás — hanem a divat.

(Vége.)

Mócs Zsigmond
felelős szerkesztő

KIADÓ LAKÁS.

Egy három szobából, konyhából és pinceből álló lakás kiadandó és azonnal elfoglalható: *Via Po-merio campagna Merlato*. Bővebb a háztulajdonosnál lehet megtudni.

Eladó

vagy hosszabb időre kiadó a leg-szebb flumei villá egyike (Ez utóbbi esetben is butor nélkül) A villához kényelmes urilakon kívül, egy csinos park is tartozik.

Bővebb értesítés e lap kiadó hivatalában nyerhető.

Budapest szálloda.

Legelőcsőbb szálloda a belváros lezsebb részében.

Valamennyi szoba az utcára bir kilátással

Az árak 1 frt 20 krtól főlebb.

A szolgálat a szoba árában benn foglalítatik Omnibusz-, szolgálat a déli vasut állomáson minden személy vonathoz 20 krtól.

Tisztelettel

Seutter E.

FAIRBANKS-MERLEGEK

Az egész világon a legtökéletesebb-neke ismerte mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százasod rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosulylyal vannak ellátva.

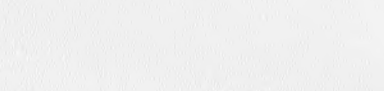
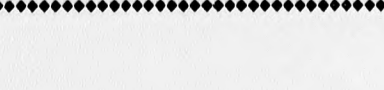
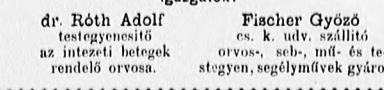
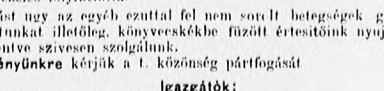
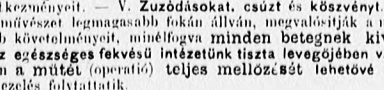
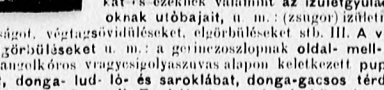
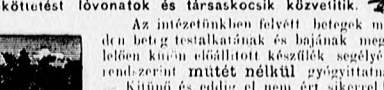
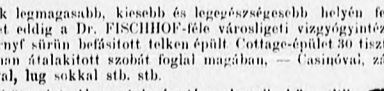
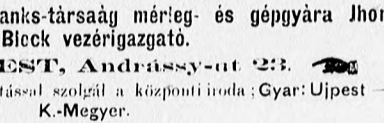
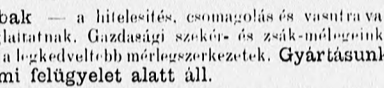
Tartósság, pontosság és könnyű kezelő síknél fova az összes világkiállításokon első díjat nyert legkiválóbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérlegek áránál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutra való feladás költségei befoglaltatnak. Gazdasági szerkezet és szak-mérlegeink valamint márhámérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Cim: Oszt.-magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára Jhon Block vezérigazgató.

BUDAPEST, Andrassy-ut 23.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központiroda: Gyar: Ujpest — K.-Meyger.

„ADRIA“

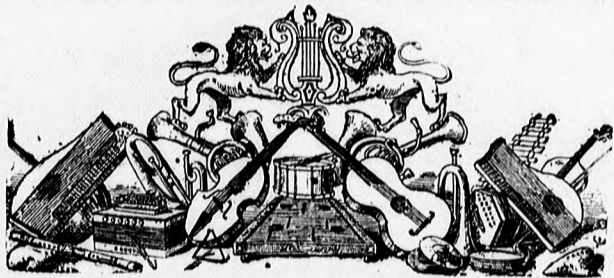
Magyar tengeri hajó- zasi részvénytársaság.

1888. július havában az alant felsorolt első osztályú gőz-hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Gőzös		1888 Junius	
London	Trieszt, Fiuméba	„Dervent“	1-10
Glasgow	„	„Adria“	5-15
Liverpoolból	„	„Sargossa“ (Cunard Line)	5-15
Hull, Newcastleből	„	„Dido“	10-20
Río de Janeiro, Santos	„	„Jókai“	15-25
Liverpoolból	„	„Tarifa“ (Cunard Line)	15-25
Glasgow	„	„Stefanie“	20-30
Rouen	„	„Tibor“	20-30
Fiuméből	Liverpool	„Malta“ (Cunard Line)	5-15
„	Leith	„Castlegate“	5-15
„	Hull, Newcastle	„Bassano“	10-20
„	Bordeaux	„B. Kemény“	10-20
„	Glasgow	„Tisza“	15-25
„	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	„Matlekovics“	15-25
„	London	„Dervent“	20-30
„	Liverpool	„Aleppo“ (Cunard Line)	20-30
„	Barcelona, Ruenba	„Adria“	20-30
„	New-Yorkba	„Albatia“ (Ancor-Line) 28 VII-8 VIII	

Fiume, 1888. Junius havában.

Stenberg Armin hangszergyára, Budapesten, kerepesi ut 36. (a Rókus-kórháza szemben.)

Mindenmely hangszerek, harmonia és harmonium gyára és legnagyobb választéku raktára. Valódi olasz és belöldi hárók — A legújabb feltűnést keltő mechanikai szalon-hangszerek, mint Ariston, Hierophon, Orpheus, Simphonon, Phoenix fokraktára.

Legújabb!!! Harmonikafuvola 12 billentyűvel, kellemes hangokkal, mely azonnal megtanulható és játszható. — Igen kedves mutató — 200 kóppel díszített nagyhangszekabalyos kórántra ingyen és bérmentve küldetik. Harmonia anyosai teljesítettik — Összes hangszerek ujakra becseltek.

Chabada Testvérek

GVÁR: BUDAPESTEN VII. Dohány utca 32.

RAKTAR: IV. Szervitár 8. szám.

Telefonösszeköttetés.

Van szerencsénk tisztelt vevőinkkel tudatni, miszerint újonnan berendezett műszaki osztályunkban mindenmely posta, gőnyölő rahaszokon és bürönd álványokon kívül.

Mintapalaczkok fotokja

gyártását a legtökéletesebb gépezetekkel gőzerőre rendeztük be. — Ennélfogva minden más külföldi gyártmányt tiszta kivitelben felülmúlja és legmelegebben ajánlhatjuk bor, cognac és különféle olaj minták szállítására.

Kiváratra szolgálunk árjegyzékkel egy összes ládainkról valamint mintapalaczk-fatokokról is.

Megrendelések közvetlenül gyárunkba VI. Dány utca 32. intézendők.

BATTARA PÉTER kő- és könyomdója.

Városligeti

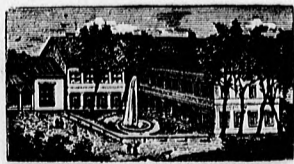
TESTEGYENESÍTŐ GYÓGYINTÉZET BUDAPESTEN,

(ezelőtt Dr. Fischhoff-féle vizgyógyintézet) Hermina-ut 1525.

Van szerencsénk a t. közönséggel tudatni, miszerint a mai napon a fenti gyógyintézetet megnyitottuk.

Intézetünk a főváros egyik legmagasabb, kisebb és legérszékesebb helyén fekszik, ugyanazon területen, melyet eddig a Dr. FISCHHOFF-féle városligeti vizgyógyintézet foglalt el. — A 44,000 m² méternyf sárún beépített telken épült Cottage-épület 30 tiszta, egészséges, külön bejárattal újonnan átalakított szobát foglal magában. — Csinóvári, zárt és fűthető folyosóval, tekepályával, lug sokkal stb. stb.

A fővárossal való összeköttetést lövonatok és társaskocsik közvetítik.

Az intézetünkben felvett betegek minden beteg testalkatának és bajának megfelelően külön előállított készlekek segítségével rendszerint műtét nélkül gyógyíthatnak. — Kiváló és eddig el nem ért sikerrel kezünk különösen a következő betegségeket: u. m.:

I. Az összes bármely alapon fejlődött — részös, köszvényes gümőkörös) izületgyulladásokat. — II. Osontöréseket, ficamokat — ezeknek valamint az izületgyulladásoknak utóbajait, u. m.: (zsugor) izületműveleteket, korlátolt mozgathatóságot, végtagsvánduléseket, elgörbüléseket stb. III. A vele született és kövekeményes elgörbüléseket u. m.: a gerincoszlopnak oldal- mell- és hátfelé irányult elgörbüléseit, anélkül, hogy az orvosilag bizonyítottan alapul keletkezett pupok, tykmeleket, görbényakat, donga- lud- ló- és saroklábat, donga-gacsoz terdet. — IV. Gyermekhüdest é következményeit. — V. Zuzódásokat, csúzt és köszvényt.

Készlekeink a plasztikai művészet legmagasabb fokán állván, megvalósítják a modern testegyenészet legmerészebb követelményeit, minélfogva minden betegnek kivétel nélkül a fönnjárást és az egészséges fekvésű intézetünk tiszta levegőjében való szabad mozgást, de első sorban a műtét (operáció) teljes mellőzést lehetővé teszik. Az előlgi hidegviz gyógykezelés folytatottatik.

Bővebb felvilágosítást úgy az egyéb ezuttal fel nem sorolt betegségek gyógyítását — mint házi szabályzatunkat illetőleg, könyvecskébe fűzött értesítőnk nyújtunk, melyekkel kíváratra bérmentve szivesen szolgálunk.

Ezen, közhasznú intézményünkre körjük a t. közönség pártfogását

Kiváló tisztelettel

lgazgatók:

dr. Verebelyi László felőlős főorvos, egyetemi m. tanár, a Stefánia-gyermekház sebésze.

dr. Róth Adolf testegyenésítő az intézeti betegkezelő orvos.

Fischer Győző es. k. udv. szállító orvos, seb-, mif- és testegyen, segélynyelvek gyárosa

Kiadótulajdonos: MÓCS M.